

Peter Birchs prædiken ved Ordrup Kirkes 150-årsjubilæum

Taler

Peter Birch
Biskop

Dato

23. august 2026

Sted

Ordrup Kirke, Gentofte

Omstændigheder**Prædikentekst**

Markusevangeliet kapitel 7, vers 31-37 (Beretningen om da Jesus helbreder den døve mand med ordet »Effatha!« – Luk dig op!)

- 1 'Folk kom til ham med en, der var døv og havde svært ved at tale'. Jeg ved ikke, hvad I umiddelbart lægger mærke til i den beretning, vi netop hørte. Nok i første omgang den døvstumme, som har været afskåret fra fællesskabet. Hans svære livssituation, den skæbne, han har fået, griber os. Hans liv har været
- 5 præget af isolation og afmagt. Hans liv er reduceret, han har ikke kunnet høre fuglenes sang, børnenes latter, vindens susen.

- Men der er også grund til at lægge mærke til, at han ikke er alene. Der er faktisk folk, der hjælper ham med at mase sig frem til Jesus. Der var mennesker, som
- 10 tager sig af ham, mennesker, som forstår hans lidelse, sætter sig i hans sted og deler hans håb om forandring.

- I dag fejrer vi jeres kirkes jubilæum. Ordrup Kirke har stået her på højen med sit karakteristiske dobbeltspir i 150 år. Men i dybeste forstand er det jo ikke
- 15 bygningen, vi fejrer, men det, den er ramme om. Kirken har i alle årene dannet ramme om forkyndelsen af evangeliet om ham, der kom til mennesker med barmhjertighed, fred og syndernes forladelse. Og som med sit liv og sit ord lærte os, at Gud gør alle ting vel. I Jesus Kristus satte Gud en bevægelse i gang, som forplantede sig i menneskers liv som tro, håb og kærlighed. En bevægelse, der
- 20 også gav sig udtryk i et ønske om en kirke på dette sted. For tro er ikke bare en indre overbevisning, men troen sætter frugter, der lever i håbet og ytrer sig i kærlighed. Troen har brug for næring i fællesskabet, i gudstjenesten.

- Det er dét, vi er vidne til i dagens evangelieberetning. Vi ser et menneske, der
- 25 står afmægtig over for sine livsvilkår. Men vi ser også mennesker, der i deres

handling viser omsorg for og medfølelse med den døvstumme. De tager hans liv og skæbne på sig. De er kirke. De lægger hjerte, mund og hænder til forventningen om, at Guds søn vil lytte til dem, har hjerte for manden og kan hjælpe.

30

Og Jesus træder i karakter, som den, der handler og ikke bare er en mand af ord. Han tager den døvstumme til side, stikker sine fingre i mandens ører og spytter og rører ved hans tunge, sukker og siger sit Effata. Indtil reformationen var det i øvrigt en del af dåbsritualet, at præsten på samme måde åbnede barnets ører, næse og mund og udtalte et Effata! Jeg kan berolige jer med, at det ikke indgår i dåbskommissionens overvejelser at genindføre den skik.

35

Men den meget sanseligt-konkret skildring, vi er vidne til, viser, at Jesus skaber på ny. Han åbenbarer Guds vilje til at genrejse det ødelagte menneskeliv. Jesus gør sig ét med den sanselige verden, der er vores, for at bryde vores isolation, vores døvhed og stumhed. Beretningen er herligt fri for antydninger af mulige årsager til den døvstummes skæbne. I dag gør vi så meget ud af at finde årsagssammenhænge og grunde til sygdomme, fysiske såvel som psykiske. Men det er ikke en del af Jesu horisont. Han ser ikke på årsagerne. Han bryder med hele forestillingen om en sammenhæng mellem synd og sygdom. En kæmpe provokation dengang – og måske også for vores tid, hvor vi så nemt falder i den grøft at se sund livsstil som noget, der skal belønnes med et langt og lykkeligt liv og sygdom som resultat af en usund livsstil og dermed selvforskyldt.

40

45

50

Jesus er ikke læge, ikke psykolog, ikke sociolog, ikke økonom eller politolog. Jesus er Guds blik. Og han ser på os som mennesker og han vil frigøre os fra det, der binder os og hindrer os i at udfolde det potentiale, som ligger i at være skabt i Guds billede.

55

Det er nyskabelse - men vel at mærke ikke forstået som forædling, skabt i en bedre udgave, men som det under, det er at blive bragt til det, man oprindeligt var skabt til. En ny mulighed for at bruge sin gaver og evner til det, som de er givet til.

60

Vi hører ikke, hvad manden bruger sin frisættelse til. Men sådan er det altid i fortællingerne om Jesus og hans møde med mennesker ... han trækker dem op af fortvivlelsen, ind på land, ned fra træet, op af sengen, væk fra dammen. Forlader dem deres skyld og sender dem tilbage til livet ... og så hører vi ikke mere om

65 dem, for der kommer vi ind i historien ... som dem der nu bliver kaldt på og får vores synders forladelse og skal ud i livet som nyskabte. Jesus fører ikke kontrol med, hvad vi bruger hans syndsforladelse til. Det er en forvandling, der skænkes os, en ny mulighed, hver dag, hver søndag, vi får, når han åbner vores ører med sine ord, vækker vores sanser og rører vores tunge i brødets og vinens skikkelse.

70

Effata – luk dig op! er et opstandelsesord. Ikke opstandelse til hvile, men opstandelse til handling.

75 Den blinde, der ikke handler på at have få synet igen, er stadig blind. Den stumme der ikke taler, når han har fået stemme til at forvandle verden med, er stadigvæk stum. Den døve, som ikke hører noget nyt, er stadigvæk døv.

80 Underet kalder på vores taknemlighed, på vores liv, på vores hjerte, mund og hænder. Mennesker kan udføre undere hver dag: Lægen helbreder den syge, dommeren skaffer ret til den retsløse; præsten ser mere end den handling, forbryderen har begået; socialrådgiveren skaffer hjælp til den, der er faldet ud af sine muligheder eller presset ud. Men også den, der ikke er læge, dommer, socialrådgiver kan handle. Vi skal ikke skubbe livets fordringer fra os og fromt sige, at det tager Gud sig af. Eller: Jesus kunne, jeg kan ikke. Gud handler med os
85 alle sammen for at sætte os i bevægelse. Han løsner vores tunge for at vi skal tale, bede, gå i forbøn, protestere, rejse håb. Hans opstandelsesord til den døvstumme: Effata! Er et opstandelsesord, der sætter spor i verden.

90 I dag fejrer vi, at der for 150 år siden blev rejst et meget synligt opstandelsestegn her i sognet. Et tegn i form af jeres smukke kirke, der fortsat samler mennesker i troen på Ham, der besejrede døden og fortsat er levende til stede med al sin kærligheds rigdom.

95 Der er dem, der mener at vide, at de to spir på Ordrup kirke skulle tjene til overmatche den nærliggende katolske kirke med dens almindelige tårn. Om det er sandt, skal jeg ikke kunne sige, men den slags motiver er det ikke værd at gøre stads af. I stedet kan de to spir være en påmindelse om at løfte blikket – til Gud og til vores medmenneske. Lade Guds nåde skabe os på ny.

100 Må Gud velsigne alle i Ordrup sogn og menighed! Og må kirken stå mange år fremover som et vidnesbyrd om, at Gud i sin nåde har bundet os til ham og til hinanden.

105 **Amen.**

Kilde

Manuskript taget fra helsingoerstift.dk med tilladelse fra udgiver

110 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

12. søndag efter trinitatis, Jubilæumstale, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

115 <https://www.dansketaler.dk/tale/peter-birchs-praediken-ved-ordrup-kirkes-150-arsjubilaem>

120

125

130

135

140